

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 20. května 2021

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

ŽENA NA ROZHRAŇÍ VĚKŮ. NOVÁ VÝSTAVA PŘEDSTAVUJE SVATOU LUDMILU

Svěťice i kněžna, která žila ve velmi dynamické době. Tak ukazuje svatou Ludmilu další, po dlouhé době veřejnosti otevřená výstava Akademie věd ČR. Expozice přibližuje osobnost babičky knížete Václava, ale i přelomovou dobu, v níž žila, mimo jiné prostřednictvím repliky jejího kamenného náhrobku nebo tkaniny s vyšitým křížkem. Výstava je ke zhlédnutí v Galerii Věda a umění v budově Akademie věd na Národní 3 v Praze do konce července 2021.

Svatá Ludmila je jednou z významných historických postav a první konkrétně známou ženou českých dějin, od jejího zavraždění uplyne v letošním roce 1100 let. V průběhu historie se její role a postavení měnily – a na tyto různé pohledy se výstava zaměřuje. Svatá Ludmila je totiž vskutku ženou na rozhraní věků.

„Tato přemyslovská kněžna je spojena s prvními kroky země k ranému středověkému státu, k christianizaci jeho obyvatelstva a také je spjata s mnoha symbolickými body a momenty české kultury a historie,“ vysvětluje jeden z autorů výstavy Petr Sommer z Archeologického ústavu AV ČR.

Ludmila jako manželka Bořivoje I. je první historicky doloženou Přemyslovnou, žila na přelomu 9. a 10. století, tedy v dobách, kdy se mocensky a politicky střetával Západ s Východem, kdy si Evropou razilo cestu křesťanství a kdy se vytvářely mocenské struktury, které Evropu dodnes charakterizují.

Výstava se zaměřuje na témata jako zrození svěťice v 10. až 12. století, kult Ludmiliny osobnosti v době Karla IV., její obliba v husitských a pohusitských Čechách nebo postavení svaté Ludmily v kultuře a umění předmoderní a moderní společnosti. Osobností svaté Ludmily – významné historické postavy a posléze zemské svěťice – se zabývá řada společenskovedních a přírodovědných disciplín v dlouhém časovém horizontu od raného středověku do současnosti.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@ssc.cas.cz
+420 739 535 007

Přes tisíc let v „jedné místnosti“

„Zajímavý a zároveň náročný byl pokus o připomenutí alespoň hlavních historických, kulturních a náboženských souvislostí, v nichž kněžna Ludmila figuruje, a to na poměrně malém výstavním prostoru,“ vzpomíná Petr Sommer. „Pokusili jsme se o to odkazy na co nejširší spektrum pramenných výpovědí, které hovoří o kněžně Ludmile, o její době a o oněch jedenácti stech let.“

Návštěvníci tak mohou nahlédnout do přelomové doby Ludmilina život díky různorodým exponátům z předních tuzemských institucí: nechybí liturgické roucho (rocheta), obrazy, pohřební předměty nebo prvky z kaple v bazilice sv. Jiří, která byla zasvěcena právě Ludmile. Součástí výstavy je také dílna raně středověkých šperků.

Mezioborová spolupráce pro komplexní obraz minulosti

Na přípravě výstavy se podílela celá řada předních českých odborníků působících v různých oblastech výzkumu, kteří osobnost svaté Ludmily a její dobu programově představují a hodnotí prizmatem interdisciplinárního přístupu.

Chtěli jsme veřejnosti předložit co nejaktuálnější výzkumné výsledky ludmilského tématu. „Vedle archeologů, historiků nebo uměnovědců se na přípravě výstavy podíleli také přírodovědci z Národního muzea v Praze.

„Velmi zajímavé bylo spojit k tomuto úkolu síly společenskovědních pracovišť Akademie věd a řady mimoakademických pracovišť. Chtěli jsme totiž veřejnosti předložit co nejaktuálnější výzkumné výsledky ludmilského tématu zcela v souladu s principy programu Strategie AV21, v rámci něž byla výstava připravena,“ říká Petr Sommer. „Vedle archeologů, historiků nebo uměnovědců se na přípravě výstavy podíleli také přírodovědci z Národního muzea v Praze, což dokládá potřebnou mezioborovou spolupráci mezi humanitními a přírodovědnými obory.“

Výstava **Svatá Ludmila. Žena na rozhraní věků** je k vidění v **hlavní budově Akademie věd na Národní 3 v Praze od 20. května do 30. července 2021 ve všední dny mezi 10:00 a 18:00**. Vzhledem k aktuálnímu opatřením musí mít návštěvníci **nasazený respirátor** a udržovat rozestupy. Před vstupem do galerie bude k dispozici dezinfekce a ve výstavním sále smí být maximálně deset lidí najednou. Vstup je zdarma.

Záštitu a hlavní pořadatelský podíl na přípravě výstavy i doprovodné publikace převzal Archeologický ústav AV ČR v Praze, který na projektu spolupracoval s dalšími pracovišti Akademie věd (Filosofickým, Historickým nebo Slovanským ústavem) a institucemi paměťového charakteru.

Součástí výstavy bude také stejnojmenná výpravná publikace, která vznikla ve spolupráci Archeologického ústavu v Praze a Nakladatelství Lidové noviny.

Video z výstavy ke stažení [ZDE](#).

Více fotografií ve velkém rozlišení ke stažení [ZDE](#).

Výstava Svatá Ludmila. Žena na rozhraní věků.
 FOTO: Jana Plavec / Akademie věd ČR

Výstava Svatá Ludmila. Žena na rozhraní věků.
 FOTO: Jana Plavec / Akademie věd ČR